

zag meester te zijn en niet iets bijdeel een der

er ook naar "Standaard".

eft een nieuw dat op 25 Mei le revolution.

raad de mine vaderland te en voor revo en Duitsch.

aan de conso dan aan het

zijn onverge-communisten rkelijke eigen-schulden n moeten nie-de vooraan-efigen, evenals a „Een aantal n wagens him specialiteiten odig zijn voor met uitzonde-ndonden wor-

om het gees-iede de dag-zetten.

een periode door de be- te methoden rldid dat we

„Het Volk“ a heeft, om n zienswijze en knuppel. dezen held ere vergade-voert.

in vertegen-ethodes mo in fatsoenlik e zeer zeker als dit niet

unisme kan e schijnen te erliezen, kan ij- en staat-nen kan dit die met een an ruim 40 houden moet

ie“ en „par-inhoud, die doorvoering

VISSER.

KEN.

in Zuid-Afrika, brieven naar Plessis.

esteld, welke

cht vóór we

van Potchef-si 1928 over van Stellen waardoor de t.

geheel over. e jongste ver-kerblad“ met l. Gerof. Kerk. Het Zoeklicht“

Sinodale:— se verslag wat stadium moes t word: „Die awing van die die Teologiese sersaars vir die n dr Besselaar: „Gohoor die siondensie deur of Kuratorium e beskrywings-rtrooe uit te ie Kuratorium n die beskry-

Dan volg die van die Transvaalse Sinode: Die Sinode besluit: „Die Sinode heg sy geloof aan die Bybel as die Woord van God en Die Drie Formuliere van Enigheid“ en spreek sy vertroue uit in die kuratore van die teologiese kweekskool en Ring van Stellenbosch om te waak teen verkeerde leerstellingen wat verkondig mag word deur die teologiese hooglerars, en die Sinode vra die Raad der Kerke om op die geskilpunte tussen „Het Zoeklicht“ en „Die Ou Paas“ in te gaan en om op die volgende Sinode 'n definitiewe verklaring voor te lê.”

En hier volg die besluit van die Vrystaatse Sinode:—

„(1) Dat die Sinode met diepe ontroering kennis geneem het van die teologiese rigting voorgestaan in „Het Zoeklicht“, wat volgens sy mening strek om die ongelof in die hand te werk en die vertrou in die Kweekskool op Stellenbosch te skok.

„(2) Dat die Sinode ten seerste betreure die smalende en uitdagende houding van prof. Du Plessis, redakteur van „Het Zoeklicht“ teenoor die Kerk, soos geopenbaar in „Het Zoeklicht“ van Maart en April 1928.

„(3) Dat die Sinode ten sterkste afkeur dat 'n hoogleeraar in diens van die N.G. Kerk, waarvan die N.G. Kerk in die Vrystaat 'n gefedereerde deel uitmaak, beskouinge voorstaan wat die Vrystaatse Kerk hou as in stryd met Gods Woord en sy belydenisskrifte.

„(4) Dat die Sinode sy waardering uitspreek dat die Kuratorium handelend optree insake „Het Zoeklicht“.

„Weshalve spreek hierdie vergadering sy vertroue uit dat die verantwoordelike liggame — Kuratorium, Ring en Sinode — in die Kaapse Kerk geen steun onaangeroerd sal laat om te verhinder dat bogenoemde dwalings deur professors van ons Kerk verbrei sal word, en ook nie sal gedooë nie dat iemand wat die dwalings toegedaan is, selfs al belooft hy dit nie te verkondig nie, met die opleiding van ons toekomstige predikante belas sal wees nie.”

Die besluit van die Natalse Sinode is so vaag dat dit vatbaar is vir enige verklaring.

Wat „gees en strekking“ van die beskrywingspunt is sal 'n ander Sinode moet uitmaak.

Die besluit van die Transvaalse Sinode, ontleen aan „Die Weste“, hou in:—

1. 'n Algemene verklaring van geloof (gehegtheid) aan die Bybel as Gods Woord en aan die Drie Formuliere van Enigheid.

2. Vertroue in Kuratore en Ring van Stellenbosch om te waak teen die verkondiging van verkeerde leerstellingen deur Professore.

3. Die Raad van die Kerke word gevra om op die volgende Sinode te rapporteer oor die geskilpunte tussen „Het Zoeklicht“ en „Die Ou Paas“.

Hierdie besluit is ook in sulke algemene bewoording gestel dat dit ook vatbaar is vir verskillende verklaringe.

Die Sinode vind feitlik geen noodsaaklikheid vir enige aksie teen Prof. du Plessis nie en die verskilpunte tussen twee Teologiese blaie word in gedring gebring en nader ondersoek word daarvoor verlang.

Die besluit van die Vrystaatse Sinode is skerp gestel, gaan direk op die saak af en dien 'n aanklag van beskuldiging in. Die Sinode spreek positief van dwalings en wil dat 'n Professor, wat dergelike dwalings toegedaan is, al verkondig hy hulle nie, „nie belas sal wees met die opleiding van toekomstige predikante nie.”

Transvaal hink op twee gedagtes en Vrystaat is beslist 'n Belangrike verskynsel, wat die gevolg sal hê dat ook in hierdie kriesis baie op die Vrystaat sal gevestig wees. Op die Vrystaatse Sinode was in die bespreking ook een rigting, maar op die Transvaalse Sinode het predikante, aanhangers van die rigting van „Het Zoeklicht“, hulle opelik verklaar.

Ek kan die gemengde gevoelens in die Ned. Gerof. Kerk verstaan, omdat Prof. du Plessis baie geag is in hierdie Kerk.

Die Ned. Gerof. Kerk het egter nou op 'n kriesispunt gekom en die kerklike liggame, soos die Kuratore en die betrokke Ring, sal 'n uitspraak nouliks kan ontwyk.

Daar is, as ek die Sinode-besuite en die besprekinge reg beoordeel, in die Ned. Gerof. Kerk geopenbaard drie rigtings, 'n reësonnige rigting wat besliste optrede verlang, 'n modernistiese rigting en 'n gematigde rigting wat alles sal doen om die vrede te bewaar.

Ook die modernistiese rigting sal alles doen om 'n kriesis te vorm omdat so 'n kriesis ongunstig kan uitval en omdat hulle ook voorstanders is van wat „Het Zoeklicht“ noem die Toleransie-beginsel.

Dit is seker goed om te probeer 'n duidelike voorstelling te kry oor die strydvrage in die Ned. Gerof. Kerk omdat deur die loop van sake daar nie helderheid is nie.

Die stryd gaan veral oor die Woord van God en die verskillende onderdele van die stryd staan daarmee nou in verband. Daarby kom die vraag oor die nature van Christus, veral die vraag of die menslike natuur van Christus feilbaar was.

Ons son dan kan sê dit geld hier die twee vrae:—

1. Is die Bybel Gods Woord en is hy onfeilbaar.

2. Is Christus na sy menslike natuur onfeilbaar.

In verband met die eerste vraag staan die van die Inspirasie van die H. Skrif en die vraag of die mens die reg het om deur sy kretiese rede te oordeel tussen wat feilbaar en onfeilbaar is in die Skrif en of Christus feilbaar was in sy uitspraak oor die Skrif.

In verband met die vraag oor die onfeilbaarheid van die Skrif is ook ander vrae, of byvoorbeeld sekere verhale in die Skrif, soos die van Jona en die walvis, werklik gebeur het.

Aan daardie een vraag of die hele Bybel geïnspireer en dus onfeilbaar is hang 'n groot aantal ander vrae.

Wat nou die eerste vraag ho aangaan het „Het Zoeklicht“ beweer dat ons in die Bybel moet onderskei:

1) 'n Geïnspireerde en dus onfeilbare gedeelte, naamlik die gedeeltes waar aan ons geopenbaar is die weg van die saligheid en waarin ons lewe gereël word volgens die eise van God. Dit word in kort genoem die „godsdiensig-sedelike gesag van die Bybel.“

2) 'n Ander gedeelte is van geskiedkundige en letterkundige aard. Dit is nie geïnspireer op bonatuurlike wyse nie, maar is menslik en dus feilbaar. Dit word in kort genoem die „geskiedkundige en letterkundige gesag van die Bybel.“

Dit is nie Gods Woord in die gewone zin soos ons dit verstaan nie.

In die Skrif is dus 'n goddelike en 'n menslike deel, net soos in Christus daar twee nature was, 'n goddelike en 'n menslike.

In verband hiermee kom nou die vraag of ons die Bybel deur ons menslike verstand mag beoordeel soos ons dit doen met enig ander boek om te kyk wat daarin waar is en nie waar is nie, of waar daar foutte is, en ook of die boeke geskrywe is deur die persone soos ons dit altyd geleer het en of die boeke of gedeeltes daarvan in ander tye ontstaan het.

Byvoorbeeld, het Moses die vyf boeke geskrywe, het hulle ontstaan in sy tyd of het gedeeltes later ontstaan, byvoorbeeld 700 of 800 jaar voor Christus?

Hierdie studie word genoem Hoëre Kritiek en nou het die Hoëre Kritiek sekere resultate van hulle ondersoek, byvoorbeeld, Moses het nie die vyf boeke geskrywe nie, die wat kon eers na die profete gegee wees dus baie later, in die sewende of agste eeu voor Christus, omdat, so sê die Hoëre Kritiek, so 'n wetgewing 'n mate van ontwikkeling veronderstel wat Israel in die woestyn nie gehad het nie.

„Het Zoeklicht“ se standpunt is dat ons die gedeeltes van die Bybel wat goddelike gesag het onvoorwaardelik moet aanneem as geïnspireerde waarheid, maar die onder gedeelte wat van geskiedkundig-letterkundige aard is mag ons onderwerp aan wetenskaplik ondersoek.

Die Hoëre Kritiek bied ons hierdie wetenskaplik ondersoek aan en „Het Zoeklicht“ aanvaar baie van die resultate van hierdie wetenskaplik ondersoek.

Maar hoe maak ons nou met die uitsprake van Christus oor die ou Testament? Christus sê byvoorbeeld dat Dawid Ps. 110 gedig het, of hy sê dat Jona in die walvis was vir drie dae en nagte, of dat Moses die wet gegee het.

„Het Zoeklicht“ sê Christus het hom van sy Godheid ontfledig en Hy het as mens so gepraat en hierdie mensheid het nie alles geweet nie.

Byvoorbeeld, Jesus vra: Hoeveel brode het julle? Wie het my aangerak? Dit is bewys dat Hy feilbaar was in sy kennis.

So kom Christus in verband met die vraag oor die onfeilbaarheid van die Skrif. Christus tog, so sê „Het Zoeklicht“, het nie gekom om vir ons wetenskaplike kennis te gee nie en daarom moet ons, afgesien van die uitsprake van Christus self oordeel oor die geskiedkundige en letterkundige inhoud van die Skrif.

Daarom was die aanklag deur die Kuratore teen Prof. du Plessis dat hij

1. 'n Inspirasieleer voorstaan in stryd met die opvatting van die Kerk.

2. Die resultate van die Hoëre Kritiek aanvaar.

3. Die feilbaarheid van Christus leer.

Die latere ooreenkoms was dat hy oor die punte sal swyg in sy klasse en in „Het Zoeklicht“.

Daarop het Prof. du Plessis gesê dat hy sy gevoelens behou, maar daarvoor moet swyg.

Die „kritiese lig“ sê hy is egter nie uitgedoof nie. Die sunderdeeg werk deur en hy sal in die toekoms vir die wat in hierdie rigting wil studeer, altyd 'n lys van boeke gee.

Hierdie verklaring van Professor du Plessis oor die ooreenkoms het die maak opnuut laat lewe by Kuratore en Sinodes. Die verskillende besluite van die Sinodes vind ons hier bo.

Bestaande vrae sou nog uit „Het Zoeklicht“ kan aangevul word. Ons kan byvoorbeeld vra wat sê Prof. du Plessis van die borgtyding van Christus. Glo hy dat Christus die toorn van God gedra het in sy lyding en dat daardeur die versoening bewerk is?

In die Julie en September uitgawes van „Het Zoeklicht“ sê hy dat hy nie instem met die Avondmaalsformulier, met die Kategismus en so ook met die Geloofsbelijdenis, wat sê dat Christus die las van die toorn van God gedra het nie. Christus, sê „Het Zoeklicht“, het wel die skande en die smaadheid van die kruisdood gedra as onse plaasvervanger, „maar dat Hy bovendien ook de last van die toorn Gods“ heeft gedragen, is m.i. niet-schriftuurlik.“ („Het Zoeklicht“, Julie 1926.)

Is dit of is dit nie 'n radikale punt in die geloof in Christus as onse Borg en Middelaar nie?

Is Prof. du Plessis hier reg en is die leer van die Kerk verkeerd?

Dit is onaanvaarlik dat dit nie 'n punt van ernstige ondersoek was nie?

Dit is nie nou die tyd vir algemene verklarings oor die gehegtheid aan die Bybel as Gods Woord ens. nie, maar soos die Hollanders sê om die puntjies op die i's te sil.

Baie van hierdie vraagstukke staan weer in verband met ander soos die hedenlaagse ewolusie teorie en daarom laat ek hier met instemming volg 'n gedeelte van 'n stuk van L. P. in „Die Volksblad“ van 4 Mei:—

Hy skrywe o.a.:

„Dis dan ook opmerklik dat in verband met hierdie drie onderskeie sake, n.l. Bybelkritiek, ewolusie-leer en die gewetensbepaling — ons laamlik wel dieselfde persone of groepe telkens teenoor mekaar vind, wat bevestig dat in al drie dieselfde grondbeginsel ter

sprake is, n.l. die absolute gesag van die Heilige Skrif, die geloofstaafde Woord van God. Die ewolusie-leer is inderdaad ook maar een vorm van die eenoue verset van „die wysheid van hierdie wêreld“ (soos die Skrif dit noem) teen die dwaasheid van die Evangelie.”

Deze ernstige zaak is dus nog hangende.

Natuurlik kan met het zwijgen van prof. du Plessis geen genoegen genomen worden.

Maar dat wenscht men in Zuid-Afrika ook niet.

Er bestaat alle hoop, dat „die puntjies op die i's“ gezeel zullen worden.

Voor de toekomst van de Ned. Ger. Kerk in Zuid-Afrika is hiaraan alles gelegen.

Prof. Kuizenga benoemd voor dogmatiek.

De „Christian Journal“ bericht:

Daar Professor Dr. E. J. Blekkink den leeftijd heeft bereikt op welke hij zijn emeritaat zal ontvangen, heeft de „Boards of superintendents of the Western Seminary“ te Holland, Mich., verleden week Donderdag President Dr. John E. Kuizenga in de plaats van Dr. Blekkink gekozen als professor in Systematische Theologie.

Rev. John B. Mulder, leeraar der Bethany Reformed Church te Chicago, Ill., werd benoemd voor den leerstoel van de Practische Theologie.

Wij verheugen ons zeer over deze benoeming. Indertijd hadden we het genoegen met prof. Kuizenga kennis te maken en wij ontmoetten in hem een man, die voor de Calvinistische beginselen opkomt.

Zijn artikelen vóór eenige jaren in „The Leader“ over het dogma geschreven, waarborgen, dat hij het dogma niet achter mystiek en praktijk zal doen schuilen gaan.

HEPP.

PERSCHOUW.

De Vrije Universiteit en de Asser Synode.

Ons overzicht vervolgende, geven wij eerst het woord aan prof. L. Lindeboom, die in „De Wachter“ opmerkte:

De Commissie van Advies zegt vervolgens wel, op grond van Art. 2 der Statuten, o.a. dat tegen elke verzwakking van het Schriftgezag moet worden gewaakt, en spreekt daarover in ongeveer dezelfde taal als Assen, — maar ontleent aan deze theoretische verklaring praktische bruikbaarheid. Door deze restrictie, dateert uitspraak met rechtsgevolg door Directeuren en Curatoren alleen zal kunnen gegeven worden als een beslissing in een concreet geval (van afwijking), dat aan haar oordeel zou onderworpen worden.

Zo'n concreet geval is er, volgens veler inzien. De leerstellige beslissing der Synode te Assen, in verband met wat haar voorafging en noodig maakte en wat er op gevolgd is, plaatst, ook naar mijn inzien, alle leden van de Gereformeerde Kerken en alle Vereenigingen, die den naam „Gereformeerd“ dragen en in hare Statuten de Gereformeerde Belijdenisschriften tot grondslag hebben: d.i. De H. Schrift, naar verklaring van die symbolen, voor die vraag: of zij die confessioneele beslissing al, of niet, erkennen als de juiste opvatting en handhaving der Belijdenis. Ook de Vereeniging en hare Universiteit kan daar niet van tusschen. Als hare Statuten dat mochten beloften, dan moeten die veranderd worden, wil de Vereeniging niet zich stellen buiten confessioneel en leerstellig verband met de Geref. Kerken.

Dat heeft m.i. niets van doen met „de Souvereiniteit in eigen kring“. De Gereformeerde Belijdenis behoort niet tot „den eigen kring“ van de Vrije Universiteit of eenige andere School of Vereeniging. Zij is de banier, met goddelijk recht, van de Kerken. Wie de banier van de Kerken opheft over zijn werk en werkring, en met haar naam zich noemt, is, ook afgezien van alle gevallen van afwijking, reeds uit gewone eerdigheid, veelmeer uit christelijke oprachtheid en gehoorzaamheid aan zijn belijdenis, in en buiten de Kerk, in al zijn levensopenbaring, verplicht zich eenzijdig te verklaren en te toonen met de Kerk, waarvan hij lid is. De Kerk zelve mag en moet er op toezien, of hij in leer en leven, op elk terrein, die getrouwheid betoont.

Zeker, niemand is verplicht, zonder meer, te gelooven wat de Kerk belijdt en besluit. Ieder lid heeft recht en is verplicht eventueel bezwaar in te brengen. De Belijdenis en elke confessioneele beslissing is appellabel aan het Woord van God, de H. Schrift. Wie echter niet, met argumenten uit het Woord Gods en de Belijdenis, tegen een uitspraak van de Belijdenis of een confessioneele beslissing opkomt, mag niet in spreken en doen daar tegen ingaan. Een derde is er niet. Vóór, of tegen.

Dat nu geldt ook in dit geval. De leden der Vereeniging voor Hooger Onderwijs op G. G., de hoogleraren, de Kerken met wie zij contract heeft, die haar steunen en haar studenten met vertrouwen ontvangen, hebben recht, na deze vraag aan de orde is gekomen, te vernemen, of de V. U. „Gereformeerd“ is, met name ten opzichte van het Schriftgezag, gelijk de G. K. zich in Assen en Groningen hebben uitgesproken; waar tegen noch van de zijde der Vereeniging, noch van haar Besturen, als leden eener Geref. Kerk, bezwaren zijn ingebracht. Ja of neen?

Door een verklaring: Ja, wordt de Vereeniging, evenmin als die voor chr. verz. van Krankzinnigen en andere, in geen enkel opzicht kerkelijk; wel openbaar als Gereformeerd zonder voorbehoud. Willen anderen, die zich ook Gereformeerd noemen, daarom haar den rug toekeren, dan is dat zeker zeer te betreuren. Maar als de Vereeniging om die reden haar instemming met de